

Nagyszékelyi Hírmondó

Beszámoló a 2019. november 19-én megtartott képviselőtestületi ülésről

Az ülésen kilenc határozat hozatalára és kettő rendelet alkotására került sor, ebből nyolc határozat és a rendeletek végrehajtásáról határidőn belül intézkedtem.

A képviselőtestület első napirendi pontban a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló írásos előterjesztést tárgyalta, majd egyhangúlag elfogadta.

Második napirendi pontban az óvodában folyó oktató-nevelő munkáról és a gazdasági helyzetről tartott beszámolót Lukácsné Hildebrand Erzsébet jelenlegi és Farkas Rita korábbi intézményvezető, a helyi alsó tagozatban folyó oktató-nevelő munkáról pedig Horváth Irén tagintézmény-vezető. Mindhárom esetben készült írásos beszámoló is. A testület megállapította, hogy a pedagógusok kiváló munkát végeznek, mindkét intézményben családi légkörben folyik a gyermekek nevelése, oktatása.

Harmadik napirendi pontban a 2019. évi költségvetés I-III. negyedévi teljesítéséről szóló beszámolót fogadta el egyhangúlag a képviselőtestület.

Egyebek napirendi pontban döntöttek a képviselők a DÁM Önkormányzati Társulás társulási megállapodásának módosításáról, majd a Közép-Duna Vidéke Hulladék-gazdálkodási Önkormányzati Társulásba delegált tag és helyettese személyéről.

Simontornya várossal közösen három társulás jött létre korábban: a Simontornya és Térsége Sürgősségi Betegellátást Biztosító Önkormányzati Társulás, a Simontornyai Köznevelési Társulás, és az „Őszikék” Szociális Társulás. Mindhárom társulásba delegáltak és helyetteseket választott a testület.

A képviselők megválasztották a Nagyszékelyi Értéktár Bizottság tagjait, majd közülük az elnököt.

A képviselőtestület arról is döntött, hogy a következő öt évben is a Tolnanémedi Közös Önkormányzati Hivatal tagja marad.

A következő napirendi pontban az Ady Endre utcai úttest és -padka felújítási munkálataira szerződötteszt kivitelező személyét választották meg a képviselők. Az út felújítása azóta megtörtént.

A testület támogatta a komposztálható zöldhulladék helyben történő kezelésével kapcsolatos civil kezdeményezést.

A képviselőtestület az ülésen kettő rendeletet alkotott:

A 7/2019. (XI.20.) Ök. számú rendeletével az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról szóló 1/2015. (I.28.) Ök. számú rendeletét, a 8/2019. (XI.20.) Ök. számú rendeletével pedig a pénzübeli és természetbeni szociális támogatásokról szóló 4/2015. (II.25.) Ök. számú rendeletét módosította.

Zárt ülésen a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjra benyújtott pályázatokról döntöttek a képviselők. A testület támogatja a pályázatot benyújtó mindhárom tanulót. Ugyancsak a zárt ülésen három rendkívüli települési támogatásról is döntött a képviselőtestület. Szociális tűzifa kérelmet 76 lakos nyújtott be, melyek elbírálásra kerültek. Mivel 52 erdei m³ fa állt rendelkezésre, az önkormányzatnak 52 kérelmező részére volt módja tűzifa támogatást adni. Az ügyfeleket egyedi határozattal értesítettük a döntésről. A rendeletünk alapján jogosult kérelmezők mindannyian megkapták a szociális tűzifát.

Beszámoló a 2019. december 3-án közmeghallgatás keretében megtartott képviselőtestületi ülésről

Az ülésen három határozat hozatalára került sor. A határozatok végrehajtásáról időben, határidőn belül intézkedtem.

A képviselőtestület első napirendi pontban a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló írásos előterjesztést tárgyalta, majd egyhangúlag elfogadta őket.

Második napirendi pontban az év folyamán megkezdett beruházásokról tartottam beszámolót:

A képviselőtestület 2019. évben 14 alkalommal ülésezett, 81 határozatot hozott és 9 rendeletet alkotott.

Az idei évben mezőgazdasági és hagyományos hosszabb időtartamú programokban átlagosan 10 fő volt foglalkoztatva. A mezőgazdasági programban nagy értékű tárgyi eszközt az idei évben nem vásároltunk, kis értékű tárgyi eszközöket viszont igen: kettő 1000 literes tartályt, egy bozótvágót, kerti szerszámokat, munkaruhákat, védőkesztyűt, vetőmagokat. A mezőgazdasági program keretein belül 1 hektáron zöldségféléket termeltünk, 3,2 hektár szántóföldön pedig kukoricát.

A programban az előző év bevételéből származó maradványpénzt mezőgazdasági céllal kell visszaforgatni. Ebből az önkormányzat az idei évben egy 25 lóerős kistraktort vásárolt.

A művelődési ház felújítása az idei évben befejeződött. Az épületben a villamos hálózat bővítése és a kültéri színpadhoz való kivezetése saját erőből történt.

Megvalósult a településen az egyedi szennyvíztisztító berendezések 50 %-ának kihelyezése. Jelenleg számolunk el az eddigi kivitelezési munkákkal, tavasszal kezdődik a hátralévő 50 % telepítése.

A Pincehelyi u. 3. szám alatti önkormányzati tulajdonú lakóépületben a vizesblokk teljes felújítása történt meg, az ablak is ki lett cserélve. A villamos hálózat az egész épületben megújult. A felújítási munkákat saját erőből valósítottuk meg.

A Belügyminisztérium által az önkormányzati feladatellátást szolgáló

fejlesztések támogatására kiírt pályázaton az Ady Endre utcai útburkolat javítására kértünk támogatást. A pályázatunk nyert, a felújítás december hónap elején elkészült, a szükséges 15 % önerőt, mintegy 2,5 millió forintot az önkormányzat biztosította.

A falugondnoki autó cseréjére pályázatot nyújtottunk be a Magyar Falu Program keretein belül, ezt a beadványunkat is támogatta a Kormány. Az új autó beszerzése folyamatban van.

A Magyar Falu Program keretében a Damjanich utcai út felújításra nyújtottunk be pályázatot. Írásban értesített a Kincstár, hogy a pályázatot várakozó listára helyezték.

Szociális tűzifa pályázaton 52 erdei m³ tűzifát kapott az önkormányzat. A tűzifa kihordása megtörtént.

Egész évben nyújtottunk támogatást a rászoruló családoknak: Augusztus hónapban beiskolázási támogatást adtunk a 3-16 éves korú gyermekeknek. Az óvodáskorú és az alsó tagozatos gyermekeknek Mikulás-csomaggal kedveskedett az önkormányzat. Karácsonyi rendkívüli pénzbeli települési támogatást nyújtunk minden nagyszékelyi háztartásnak.

Az egyebek napirendi pontban a következőkről döntött a képviselőtestület:

- A Nagyszékelyi Értéktár Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzatának módosításáról;

- A 2020. évi Belső ellenőrzési terv elfogadásáról.

Zárt ülésen a képviselőtestület a karácsonyi rendkívüli települési támogatások megállapításáról döntött.

Klubecz Istvánné polgármester

Elismerés, köszöntés

Tekintettel arra, hogy ritkán találkozom településünk vezetőségének tagjaival, ezúton kívánom kifejezni elismerésemet és gratulálni az októberi helyhatósági választások győzteseinek. A voksok erősségének megfelelően az alábbi sorrendben: Klubecz Istvánné régi-új polgármesternek, Bori Tamás alpolgármesternek, Horváth Irén tanárnőnek, Hargita Péterné mérnöknőnek és Dr. Ránky Mercédesz jogásznőnek, a képviselőtestület tagjainak.

Kívánom, hogy terveiket, ígéreteiket kitartó munkálkodással és szilárd akaraterővel tudhassák megvalósítani. E nemes célkitűzéseik eléréséhez mindenkor tartós helytállást és sok sikert kívánok. Tisztelettel:

Hunfalvi

Ady Endre versével kívánok örömteli adventi készülődést, áldott, békés karácsonyi ünnepeket, és egészségben gazdag, békés új évet a falu minden lakójának!

Klubecz Istvánné polgármester

ADY ENDRE: KARÁCSONY (HARANG CSENDÜL...)

I.

Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumba
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszú sorba
Indulnak el ifjak, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten
Szent kegyelme súgna, szállna,
Az én kedves, kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

II.

Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja,
De jó volna ünnepelni
Odahaza.
De jó volna tiszta szívből
– Úgy mint régen –
Fohászkodni,
De jó volna megnyugodni.
De jó volna mindent, mindent
Elfeledni,
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.
Igaz hittel, gyermek szívvel
A világgal
Kibékülni,
Szeretemben üdvözülni.

III.

Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna,
Óh, de nagy boldogság
Szállna a világra.
Ez a gyarló ember
Ember lenne újra,
Talizmánja lenne
A szomorú útra.
Golgota nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget,
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra...

KÍVÁNSÁGOK KOSARA

Boldog születésnapot kívánok utólag Anyunak:
Balogh Éva

Névnapja alkalmából sok boldogságot kívánunk Klubecz Istvánnénak és Balogh Évinek:

Macsa, Zsóka, Maris, Évi, Zsuzska, Attila, Sanyi

**Szeretnénk megköszönni Nagyszékely
község önkormányzatának a karácsonyi
támogatást:**

a közfoglalkoztatottak

Nagyszékelyiek egy magyar-szlovák-szlovén együttműködésben

2019. december 1-én elindult a *Két Torony Nagyszékelyi Faluegylet* két és fél éves programja, a *Pillangófalva – Sokoldalúan képzett emberek a vidék újjáéledéséért*, angol nevén *Butterfly Village – Multi-skilled people for rural revitalization*. A nemzetközi stratégiai együttműködés az Erasmus+ program támogatásával valósul meg. Az Erasmus+ az európai oktatás, képzés, ifjúságügy és sport támogatására irányuló uniós program. Mi a felnőttoktatásra pályáztunk. A projekt ideje alatt három részt vevő ország egy-egy civil szervezete működik együtt: Szlovákiából *Zaježová ökofalu* egyik egyesülete, Szlovéniából pedig a *Sunny Hills of Istria* közösség a partnerünk.

A program ideje alatt olyan képzéseket fejlesztünk ki, melyek fókuszában a természetes, egészséges és fenntartható vidéki életvitel áll. Mindhárom partnerszervezet a saját országában szervez képzéseket belföldiek számára, egymást pedig jó ötletekkel és tapasztalataink megosztásával segítjük. 2020-ban induló képzéseinkre elsősorban természetközeli életre vágyó városi embereket várunk, akik belekóstolhatnak a vidéki élet szépségeibe, tevékenységeibe, az évkerék körforgásába (évszakonként tervezünk képzést tartani), élményeket és tudást kaphatnak. A képzések szakmai szervezője és lebonyolítója Nagyszékelyben az újonnan alakult *Falusi Fortélyok Iskolája*. A *Pillangófalva* program része még egy interaktív játék kidolgozása is a témában, melyet a nemzetközi csapat közösen hoz létre.

A projekt első lépéseként a két külföldi partnerszervezet ellátogatott hozzánk. December 11-én egy projektindító, külföldi partnereket bemutató találkozót tartottunk a Művelődési Házban, melyen sok érdeklődést megtudhattunk vendégeinkről. 3 fő érkezett hozzánk Szlovákiából, 3 fő Szlovéniából. *Zeježová*ról, a 270 fős szlovák településről például vetítéses előadásban megtudhattuk, hogy önszerveződő informális óvodát működtetnek, nyáron egy mintegy 700 főt befogadó kulturális fesztivált szerveznek, bolt helyett „étel bankjuk” van, ahol az élelmiszereket bizalmi alapon mindenki magának mérheti ki, és az Erasmus+ támogatásával tavasztól őszig a faluban tevékenykedő mintegy 6-7 fős külföldi önkéntescsapatot fogadnak. A tengertől mintegy 40 kilométerre levő, festői szépségű szlovén *Hrvobj*ből érkező közösség tagjai pedig arról meséltek nekünk, hogyan újjították fel lakóhelyüket, egy nagy kőházat, és miképpen élnek a fenntarthatóság elvei mentén egy olyan

kiürült régióban, amelybe céljuk újra életet csalogatni.

Igyekeztünk vendégeinknek mi is minél több érdeklődést megmutatni a faluból, az érdeklődési körüket figyelembe véve: megismerték a *Két Torony Nagyszékelyi Faluegylet* tevékenységét; előadást hallgattak meg a permakultúrás elvek alapján működő *Fűvészkert*ről, amely a *Magyar Permakultúra Egyesület* székhelye; körbevezettük őket az *Áldott Menedék* ökológiai gazdaságban; megízlelhatték Gyergyói Noémi kistermelői finomságait, felfedezhették varróműhelyének kincseit; a Helytörténeti Múzeumban pedig Babi néni látta őket vendégül.

Jagodics Edit, a program koordinátora

Ismerjük meg egymást!

Ez egy száz éves história. Nyáron lett volna igazán aktuális, de valahogy mindig közbejött valami. Ahogy az az életben lenni szokott. Az itt következő történet főhősét szerencsére megedzették a viszontagságok. Ezért nyílik most alkalmunk rá, hogy mi is megismerjük az idén száz éves *Neidert Fülöpné, Margit* nénit.

Neidert Margit Nagyszékelyben született 1919. július 18-án. Lizi nevű húgával Bikádi (ma Kossuth) utcai otthonukban nevelkedtek. Tíz éves volt, mikor édesapja kiment Kanadába dolgozni, attól kezdve ő segített nagyapjának a földeken meg az állatok körül. Reggel az ő feladata volt az állatok lepucolása, iskolából hazajövet pedig az istálló kitakarítása. Este, tanulás után pedig jöhetett a kukoricamorzsolás. Mindig volt mit csinálni.

És bár szeretett iskolába járni, és jó tanuló is volt, a hat elemi elvégzése után már „főállásban” is nagyapjával dolgozott. Együtt hordták ki a „ganyét”, együtt szántottak, együtt kapáltak a szőlőben.

Később, fiatalasszony korában is a földeken dolgozott. Gyermekeit, Fülöpöt vagy a nagymamára bízta, vagy magával vitte – amíg csak óvodás nem lett. Ami azért fontos, mert az akkor még igazán ifjú legényke ama intézményben ismerte meg majdani feleségét. De az egy másik történet.

Háború volt, a férfiakat elvitték katonának. 1939-ben létrejött a Hadifogoly- és Internálótáborok Igazgatósága, melynek feladata az ingyen munkaerő biztosítása volt a háborúban megtört Szovjetunió újjáépítésére. Ennek szellemében kelt a Vörös Hadsereg 0060. számú parancsa 1944. december 22-én, „a német származású munkaképes személyeknek a közvetlen mögöttes területen végzendő közmunkára való mozgósításáról”. Mint utólag kiderült, a közvetlen mögöttes területtel kapcsolatban enyhén csúsztattak. Munkaképes személynek a 17–45 éves férfiak és a 18–30 éves nők minősültek. A deportálási listát a helyi előljáráóság állította össze, konkrét keretszámok alapján. Hogy senki ne bújjon ki a kötelezettség alól, arról a rendelet utolsó pontja gondoskodott: „Mindazok, akik kivonják magukat a mozgósítás alól, a háborús törvények szerint felelősségre vonatnak – Hadbíróóság fog felettük ítélni. Ugyancsak szigorú megtorlásban részesülnek családtagjaik és bűntársaik.”

A parancsot néhány hét leforgása alatt végrehajtották. Egyes becslések szerint több mint százezer embert deportáltak Magyarországról *málenkij robotra*.

Nagyszékelyből korábban is vittek robotra magyarokat és németeket is: akkor Györkönyben ástak árkot. A „mozgósítottak” ezért hihettek abban, hogy néhány hét munka után valóban hazatérhetnek. A többi Délkelet-Dunántúlról elhurcolt, Baján marhavagonba terelt emberrel együtt utazás közben tudták meg, hogy úticéljuk a Szovjetunió. A vagonok deszkái között cédulákat csúsztattak ki üzenetekkel, amelyeket vasutasok szedtek össze, és továbbítottak a családtagoknak.

Margit néni és húga, Lizi az elhurcoltak között voltak. Ukrajna keleti részébe, a Donyec-medencében található *Novi Dombas* nevű településre kerültek. Egy szobákra felosztott katonai barakkban voltak elszállásolva. Tizenhárman voltak a szobában; hárman nagyszékelyiek. A Bonyhádról, Varsádról származó németajkú szobatársak beszédét nem is értették, annyira más dialektust beszéltek. A helybeliek ugyanolyan nyomorúságban éltek, mint a kényszermunkások, de a maguk módján próbáltak segíteni. Az orosz asszonyok alkalmanként kecsketejet, tejfölt, ruhát árultak a ház előtt. Ha kellett valami a „bazárból”, a többiek Margit nénit küldték vásárolni. A német és a magyar nyelv után így hamar megtanulta az orosz is.

De addig még át kellett esni a tífusz is. Sok sorstársuk halt meg a betegségben. A három nagyszékelyi fiatalasszony túlélte. Az éhezést már nem. Margit néni testvére az első év folyamán halt bele a nélkülözésbe. Borsos Lizi néni édesanyja 24 éves volt.

A munka egy darabig búzalapátolás volt a helyi kolhozban. Később a donyeci szénbányákban dolgoztak, embertelen és veszélyes körülmények között. Margit néni egyszer egy fotel méretű széndarab dőlt rá – erre még évtizedekig emlékeztette a bőre alá került szénpor.

A történelemben *málenkij robot*, azaz kicsi munka néven vonult be a legtöbb deportált számára évekig – háromból egy esetben halálig – tartó kényszermunka. Margit néni öt évig volt roboton. Az

oroszk következetesen hajtogatták, hogy „szkora domoj”, vagyis hogy hamarosan hazamehetnek. Ez végül 1949 novemberében következett be. Épp Mindenszentek volt, mikor a hazatérőket szállító vonat átért a magyar határon. Gyertyák égtek a sírokon. Öt év után aznap hallották az első harangszót.

A hazatérők nem beszélhettek a kényszermunkáról, sem a kint megélt körülményekről, csak az orosz nép gazdagságáról. A valóság a kilencvenes évekig tabutéma volt.

Margit néni számára hazamenni sem volt olyan egyszerű. A családját ugyanis időközben kitelepítették. Szülei és egy szem fia akkor már Kanadában voltak. Férje Németországban akadt el, onnan küldött neki válási papírokat. Sógora invitálására hazajött még Nagyszékelybe, de a Magyar Népjóléti Minisztérium Hadifogolygondozó Kirendeltsége már Németországot jelölte meg otthonául. Onnan szülei egyengették az útját Kanadába, ahol ismét azzal szembesült, hogy egyetlen szót sem ért maga körül. Újabb nyelvet tanult; ezúttal az angolt.

Hogy egy csipetnyi tündérmesét is belevigyünk a történetbe, fia Kanadában nagyszékelyi sváb lányt vett feleségül – egykori óvodástársát.

Margit néni hetvenedik éve él Kanadában. Szép és jó élete volt ott, de ha az igazán boldog időkre akar emlékezni, mindig Nagyszékelyre gondol.

December 6-án régi, a fönti riport alanyánál is idősebb ismerősünk látogatott el újra Nagyszékelybe. A szemlélőknek feltűnt, hogy a megszokottnál is peckesebben vonul, és sokkal szívesebben áll meg pózolni fényképek készítéséhez, mint máskor. Lapunk kérdésére, hogy mi lehet az oka ennek, Mikulás csak széttárta a karjait, és lassan körbeforgott. „Hát nem látja? Új öltözetet kaptam egy titokzatos idegentől! A leszállópályám mellett volt elhelyezve egy kis csomag „Mikulásnak szeretettel” cédulával ellátva. Igazi névnap megjelölés! Tudja, én rengeteg levelet kapok mindenfelől, benne kérések és rajzok. Nagyon örülök mindkettőnek, hiszen rajongok a szakmámért, és szeretek gyönyörködni a gyerekek műveiben. Szeretném is a lapjukban megüzenni a gyerekeknek, ha van erre mód (Van! – a szerk.), hogy rajzoljanak minél többet, és okozzanak

vele örömet másoknak is! Szóval, visszakanyarodva az ideji meglepetéshez, ilyenekkel nagyon ritkán találkozom. Egy új rend öltözet, és még hozzá házilag varrva, nem bolti bővli, – már elnézést a nagyüzemi álmikulásruha-gyártóktól. Nagyon szépen köszönöm a ruha készítőjének, akárki is volt! Sikertől meglepetés egy öregembert.”

Lapunk oknyomozó riportere megpróbálta felgombolyítani a titokzatos ügy ezúttal piros színű fonálát, de csak annyit sikerült megállapítania, hogy Borsos Lizi néninél idén decemberben különösen sok fogyott belőle.

Mindenkinek boldog ünnepeket kíván ezen a tavaszi karácsonyon a Nagyszékelyi Hírmondó összes készítője nevében:

Arany Beáta

Az újságot kiadja Nagyszékely Község Önkormányzata
7085 Nagyszékely, Táncsics u. 11. Tel.: 74/408-393

Az újság interneten is elérhető a www.nagyszekely.hu honlapon.

Az újság létrejöttét segítette: Arany Beáta Virág, Klubecz Istvánné és az Önkormányzat dolgozói.
Korrektúra: Bori Tamás

A 2019-es nagyszékelyi Falukarácsonyt

December 20-án,
pénteken 17:00 órától
tartjuk meg a
Kulturházban.

Az est folyamán a
község óvodásainak és
kisiskolásainak műsorát
tekinthetik meg az
érdeklődők. Az előadás
után helyi kézművesek
termékeiből tartunk
vásárt.

Mindenkit szeretettel
vár egy teára és
mézeskalácsra:

Nagyszékely Községi
Önkormányzat